An tUltach

Stair Faoi Cheilt
Hidden History

Máire
Mórscríbhneoir
Séamus Ó Grianna
Prolific Writer

Ó tharla go raibh an oiread sin dáimhe ag Máire, nó Séamus Ó Grianna, lena bhunadh féin, lena chontae féin agus lena chúige féin, ábhar iontais a bheadh ann mura mbeadh sé le háireamh i measc scríbhneoirí *An tUltach*.

Séamus Ó Grianna, or Máire, was one of the most prolific Irish language writers of the twentieth century. His work explores identity and belonging, and exhibits an affinity with his own people, county and province, often drawing on his experience living in the Rann na Feirste Gaeltacht, County Donegal.

Clann Uí Ghrianna

Nuair a chuimhnítear nach raibh foilseachán rialta Gaeilge riamh ag na hUltaigh ach *An tUltach*, luíonn sé le ciall gur fhág Máire lorg a phinn ann go minic. D'eascair Máire as traidisiún saibhir Ghaeltacht Rann na Feirste agus tá sé i dtáin na mórscríbhneoirí Gaeilge a bhí ag saothrú le linn luathbhlianta na hathbheochana litríochta. Ar na mórúdair Ultacha eile, bhí a dheartháir Seosamh (Iolann Fionn), Éamonn Ó Tuathail, Donn Piatt agus Seán Mac Maoláin.

Since *An tUltach* was the only regular Irish language publication to offer a platform to Ulster writers, it is no surprise that Máire's work frequently appeared on its pages. He displayed literary prowess and a sharp wit, and was one of the most significant contributors to the early literary revival. Other prominent Ulster writers included his brother Seosamh (Iolann Fionn), Éamonn Ó Tuathail, Donn Piatt and Seán Mac Maoláin.

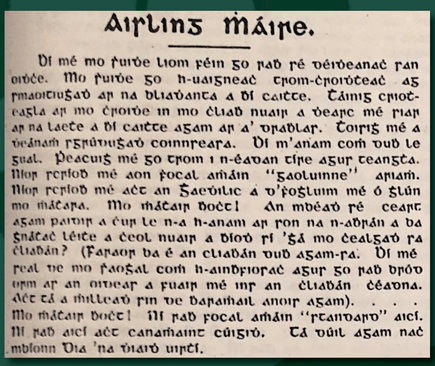

Airlinz Máire.

Dí mé mo furde liom féin go rad ré déirdeanad ran oirde. Mo furde go h-uaignead chom-chroirdead ag fmaoitiugad ar na bliadanta a bí caitte. Dáinig cnoc-eagla ar mo chroirde in mo éiad nuair a déanc mé riar ar na laethe a bí caitte agam ar a' dradlar. Toirig mé a déanam rgrúdugad coinnreara. Dí m'anam com dud le gual. Peacuig mé go trom i n-éadan tíre agur teangta. Nior reriod mé aon focal amáin "gaoluinne" ariam. Nior reriod mé acht an Gaeilic a d'fogluim mé ó glún mo máthara. Mo máthair boeth! An mbéad ré cearc agam pairip a éup le n-a h-anam ar ron na n-adhán a da gnáthach léithe a ceol nuair a bíod rí 'gá mo cealgad ra éiadán? (Faraor ba é an éiadán dud agam-ra. Dí mé real de mo faoghal com h-aindriorach agur go rad bróo orm ar an oiread a fuair mé inr an éiadán céadna. Acht tá a mhéad rin de barraíhail anoir agam). . . . Mo máthair boeth! Ní rad focal amáin "rranfard" aici. Ní rad aici acht canamhaint cúigird. Tá dúil agam nach mbíonn Dia 'na dúird uirci.

Foilsíodh amach is isteach ar chaoga teideal le Máire ar an iris, ag toiseacht i mí na Nollag sa bhliain 1924 ar aghaidh go dtí earrach na bliana 1946. I measc na n-ábhar a tháinig óna pheann bhí filíocht, gearrscéalta, scéal a bheatha, aistriúcháin ar ghearrscéalta Fraincise agus aistí ar an Ghaeilge.

The first of approximately fifty pieces by Máire was published in December 1924 and the last in the spring of 1946. He produced poetry, short stories, autobiographical material, translations of French short stories and essays relating to the Irish language.

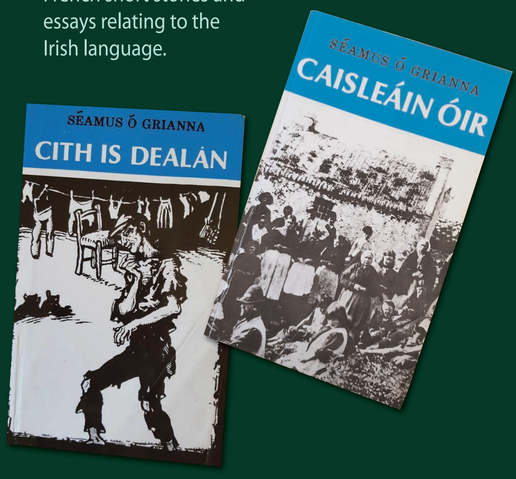

An tUltach

An Roinn Cultúir, Oidhreachta agus Gaeltachta
Department of Culture, Heritage and the Gaeltacht

HERITAGE FUND